

Quan érem caporals

Per Vicenç Ribas i Cabedo

“...i recorda les platges de Comte tal com les veia en el somni. Aires de llibertat, arenes càlides, aigües nítides. I, allí al davant, l'illa des Bosc”. (Foto: Vicent Ribas “Trull”).

Ben lluny estàvem de les platges de Comte... Quan érem caporals.

El silenci hauria d'imperar a la cèntrica avinguda en aquelles hores de la matinada. Però la veu forta de l'home menut retronny cridant follament “El Dret suprimeix la Justícia!”. La llum minvada que aporten els fanals mostren que els ulls de l'home denoten odi: odi retingut per segles. Ningú l'escolta. De manera indefectible, crués sirenes s'acosten. El soroll trenca la buidor. Per les cantonades sorgeixen ombres furtives amb porres i escuts. L'home segueix avançant i udolant sense fer-ne cas. De sobte les ombres salten al seu capdamunt. El lliguen, el tusten. l'Home no es resisteix però encara crida “La Justícia suprimirà el Dret!”. Ningú l'escolta, ningú ho veu. Aleshores, del clavegueram surt una estrident claror de color maragda. Una bella al·lota guarnida amb túnica daurada compareix. No du balances ni tampoc

els ulls tapats. S'acosta. La lluminositat augmenta. Hi ha un fort esclat.

Una bota militar s'estavella al nas del caporal i aquest desperta definitivament. Com sempre, el veïnat de dalt la llitera està fent de les seves. L'ensurt previst resulta agreujat per la terrorífica visió. Un individu armat fins a les dents i amb cara de pocs amics va cap a ell amenaçant-lo amb clavar-li la baioneta. Ara el somriure es manifesta a la fesomia del caporal, quan recorda que totes les columnes del dormitori ja fa uns dies han estat decorades amb estampes bèl·liques per l'artiller que té estudis artístics, a requeriment del sergent amb més sensibilitat de la bateria. Mentalment el compara amb l'altre sergent. S'ha de reconèixer que també en té, de sensibilitat. Es fa ver famós més enllà de la caserna en ser citat per un diari local com a pare de les quatre criatures que la seva dona va parir alhora. El som-

riure del caporal es marceix ja. Fotre! On carall havia posat ahir els calçons? No hi ha temps de trobar-los. Haurà de passar diana amb roba interior.

Quan el caporal va cap al despatx del jutjat del regiment, lloc de servei que té assignat, pensa que avui li ha tocat un malson ben estrany i recorda amb enyor el somni que va tenir anit passada. Es va grantant el sanraït que li ha aparegut al nas i recorda les platges de Comte tal com les veia en el somni. Aires de llibertat, arenes càlides, aigües nítides. I, allí al davant, l'illa des Bosc. Pensa que, en ser que això acaba, un dia de calma, haurà de superar els corrents marins i arribar-hi nedant. N'està ben fart, de serveis: caporal de guàrdia, caporal-quarter, reforços, escriptent de servei. Quin munt d'absurditats! Quin món més escríu! Palplantat enfront la màquina d'escriure, rememora la vista de la causa oberta contra un soldat que, en una retreta, encaçà el caporal primer en funcions de suboficial de setmana, pel qual no tenia gaire simpatia i, sacsant-lo per la solapa, li arrabassà un botó. Així constava en les declaracions dels testimonis entre els quals no hi era el caporal primer agredit, car ja estava llicenciat. El soldat anava gat. Una desgraciada actuació de la defensa i les dissortades manifestacions amb veu fèbil de l'acusat, al·lot conspicu per la seva beneitura, prepararen la tragèdia. Quedava clar que la justícia militar considerava l'embriaguesa un agreujant i no un eximent. Però a la causa ningú va manifestar que dins la caserna, a la cantina, un civil, amb el vist-i-plau dels militars, feia negoci venent "cubates" com si fossin crispetes. La sentència fou de dos anys de presó militar. El caporal llança un pregon sospir i acaba de mecanografiar una rima de diligències i providències del capità jutge. Demà el caporal tindrà servei de guàrdia i "la justícia" quedarà desassistida.

Han tocat fagina. Hom ha dinat. I ara, quan el caporal es disposa a gaudir de la curta migdiada, tots els artillers han entrat a borbolls dins el dormitori de la bateria. El tinent ha ordenat formar vora els armariets de cadascú. Sí; és una revisió. Quin antull el deu motivar? El brigada va fent obrir armaris i va remenant per dins. Ara treu un tub de llet condensada, ara unes fotografies de dones lleugeres de roba, ara un embotit. Tanmateix tot ho torna a posar més o menys allí on era. Li arriba el torn al caporal. El brigada, estintolat als pals de la llitera, extreu un parell de publicacions. Amb ulls astorats veu dues grans lletres negres a les portades, UC. Pot estar pensant si deuen correspondre a "Unitat Comunista". Però estan molt ben editades. Les fulleja. Diable! Estan escrites en llengua estrangera! Finalment, les deixa al seu lloc. Deu haver vist que tenen dipòsit legal.

Més tard, el caporal, mentre des de la finestra del despatx del jutjat que dona al pati interior observa com els suboficials entretenen la classe de tropa fent-los tragar enderrocs de les cotxeres fins a la porta oest (feina que molt segur demà ordenaran realitzar en sentit contrari per tal de seguir omplint el temps mort), evoca de nou la Bassa, la torre d'en Rovira, sa Conillera, l'illa des Bosc, s'Espartar. Qui pogués trobar-se per allí, ara! I, més enllà, ses Bledes. El caporal no pot saber que anys després, quan estarà en una situació molt diferent de l'actual, notarà com les seves neurones copsaran un retorn

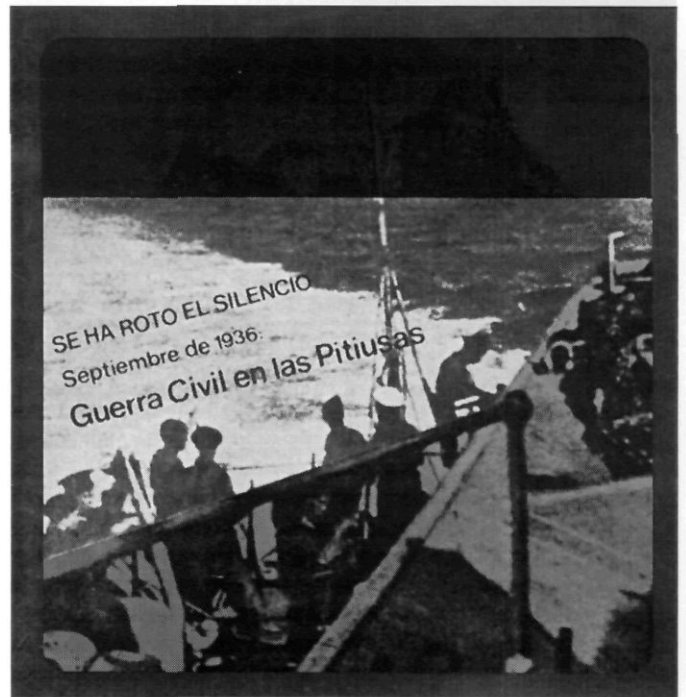
al passat quan el destacament d'artilleria situat a Eivissa es dedicarà, des de darrere les platges de Comte, a omplir de projectils d'obusos les castigades illes Bledes. El caporal està neguitós. Avui encara té més ganes de sortir a passejar per la ciutat del que és normal. Sempre que pot ho fa. Té notícies que el sergent de servei a la porta és un os. Baixarà al dormitori exactament quan siguin les sis i comprovarà si el vestit de romà es troba en condicions i la botonadura lluent. Les botes necessiten una bona embetumada. Tot sigui per a veure gent normal fent vida normal. Passant-se els dits pels cabells del clatell, pensa amb preocupació que comencen a ser una mica llargs. Serà difícil la sortida.

3

UC

SETMANARI D'INFORMACIÓ GENERAL

FUNDADA EL 1977 PREU 30 PTE

Per fortuna el temps fa el seu camí i arriba el moment que el caporal es pot fer escàpol d'aquella esplugu que és la caserna. Surt a pler, tot guimbant. Avui ha arribat el dia. Li han donat allò que en argot militar diuen "la blanca".

L'excaporal no tornarà a somiar més les platges de Comte. No en té necessitat. Podrà fruit d'elles a bastament. Un malson, sí que el tindrà més d'un cop. Somiarà que l'obliguen a tornar a fer el servei militar i ell, ple d'angoixa, cercarà desesperadament la cartilla militar per demostrar que ja l'ha complert. L'excaporal no sap si és persona prou estrènua per aguantar molt sovent aquest malson, encara que en una pàgina de la cartilla militar consti que, el valor, se li suposa.

VICENÇ RIBAS I CABEDO